

M.A. Semester-3 Examination
504 EA Gujarati
(ઢાયસ્પોરિક સાહિત્ય)

Time : 2-30 Hours]

April-2024

[Max. Marks : 70

સૂચના : (૧) દરેક પ્રશ્નનાં ગુણ સમાન છે.
(૨) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

- ૧ ઢાયસ્પોરિક સાહિત્યની સંજ્ઞા, વિભાવના અને લક્ષણો જણાવો. ૧૪
- અથવા**
- ૧ ઢાયસ્પોરા અને ઢાયસ્પોરિક સાહિત્યની સંજ્ઞા સ્પષ્ટ કરી લાક્ષણિકતાઓ વિશે લખો. ૧૪
- ૨ ગુજરાતી ઢાયસ્પોરિક સાહિત્યની વિકાસરેખા આલેખો. ૧૪
- અથવા**
- ૨ નોંધ લખો : (૧) ગુજરાતી ઢાયસ્પોરિક નવલકથા સાહિત્ય ૧૪
(૨) ગુજરાતી ઢાયસ્પોરિક વાર્તા સાહિત્ય
- ૩ બળવંત નાયકની “ને ઘરતીને ખોળે નરક વેરાયુ” નવલકથાનું સમગ્રલક્ષી મુલ્યાંકન કરો. ૧૪
- અથવા**
- ૩ નોંધ લખો : (૧) “ને ઘરતીને ખોળે નરક વેરાયુ” માં લોકકથાનો સંદર્ભ ૧૪
(૨) “ને ઘરતીને ખોળે નરક વેરાયુ” માં અસ્મિતાનો માનસિક સંઘર્ષ
- ૪ “ઉછાળા ખાય છે પાણી” કૃતિમાં પ્રગટ થતાં લેખકના આત્મકથનાત્મક અંશો વિશે વિગતે લખો. ૧૪
- અથવા**
- ૪ વિગતે નોંધ લખો : (૧) “ઉછાળા ખાય છે પાણી” ઐતિહાસિક સંદર્ભ ૧૪
(૨) “ઉછાળા ખાય છે પાણી”માં રજૂ થતી લેખકની અનુભવમૂલક વ્યાપક દૃષ્ટિ
- ૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ સાત પ્રશ્નોના યોગ્ય વિકલ્પ શોધી ઉત્તર આપો. : ૧૪
- (૧) ઢાયસ્પોરા શબ્દની ઉત્પત્તિ કઈ ભાષાના શબ્દ પરથી થઈ છે.
(અ) ગ્રીક (બ) અંગ્રેજી (ક) જાપાની (ડ) સંસ્કૃત
- (૨) રઘુવીર ચૌધરી ઢાયસ્પોરાના કેટલા પ્રકાર ગણાવે છે.
(અ) ત્રણ (બ) પાંચ (ક) ચાર (ડ) બે
- (૩) ઢાયસ્પોરિક સાહિત્યને વિદેશી ભૂમિ પર વતન વાટ અને વાતને વાગોળતું સાહિત્ય કોણે કહ્યું છે?
(અ) ડો. રૂપલ ભટ્ટ (બ) અનિલ વ્યાસ (ક) ડો. ઊર્વિ નેવાર (ડ) ભોળાભાઈ પટેલ
- (૪) “નાયગરા તારા ગૂંજતા પાણી” કયા લેખકનો વાર્તાસંગ્રહ છે.
(અ) નિર્મિશ ઠાકર (બ) પ્રિતમ લખલાણી (ક) ભરત ત્રિવેદી (ડ) જગદીશ દવે
- (૫) “નવા કલેવર ઘરો હંસલા” કયા સર્જકની નવલકથા છે.
(અ) વલ્લભ નાંઢા (બ) મધુરાય (ક) ડાહ્યાભાઈ પટેલ (ડ) રમણભાઈ પટેલ
- (૬) “કલમથી કાગળ સુધી” કૃતિનું સ્વરૂપ જણાવો.
(અ) આત્મકથા (બ) વાર્તા સંગ્રહ (ક) નિબંધ (ડ) કાવ્ય સંગ્રહ
- (૭) “ને ઘરતીને ખોળે નરક વેરાયુ” કેટલા પ્રકરણમાં વિભાજિત નવલકથા છે.
(અ) ૧૬ (બ) ૨૬ (ક) ૧૪ (ડ) ૩૬
- (૮) મનસુખ અને અસ્મિતાના પુત્રનું નામ જણાવો.
(અ) ન્યૂટન (બ) જહોન (ક) એલેક્સ (ડ) જોની
- (૯) ઓશિયનોને ઈદી અમીને કેટલા દિવસમાં યુગાન્ડા છોડી દેવાનું અમાનુષી ફરમાન કરેલું.
(અ) ૯૦ (બ) ૧૦૦ (ક) ૬૦ (ડ) ૪૦
- (૧૦) “ઉછાળા ખાય છે પાણી”માં લેખકના કેટલા સમયના જેલવાસના અનુભવોનું કથન છે.
(અ) છ માસ (બ) ચાર માસ (ક) ત્રણ માસ (ડ) ૬૦ દિવસ
- (૧૧) પાકિસ્તાનની હાઈસ્કૂલમાં લેખક બારડોલીકર કયા વિષયના શિક્ષક તરીકે જોડાય છે.
(અ) અર્થશાસ્ત્ર (બ) ગણિત (ક) ઉર્દૂ (ડ) ગુજરાતી
- (૧૨) બારડોલીકરની પત્નીનું નામ જણાવો.
(અ) ગુબેદા (બ) અમીના (ક) ફાતેમા (ડ) જુલી

2404E357-2

Candidate's Seat No : _____

M.A. Semester-3 Examination

504 EB Gujarati

(સાહિત્ય અને સિનેમા)

Time : 2-30 Hours]

April-2025

[Max. Marks : 70

સૂચના : (૧) દરેક પ્રશ્નનાં ગુણ સમાન છે.

(૨) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

- ૧ સાહિત્ય અને સિનેમાની સંજ્ઞા સમજાવી, તેના સ્વરૂપ અને કાર્યક્ષેત્ર વિશે વિગતે ચર્ચા કરો. ૧૪
અથવા
- ૧ સાહિત્ય અને સિનેમાની વિભાવનાની ચર્ચા કરી તેના પ્રયોજન અને નિર્માણ પ્રક્રિયા વિશે સદૃષ્ટાંત ચર્ચા કરો. ૧૪
- ૨ સાહિત્ય અને સિનેમાના અનુબંધ વિશે વિસ્તૃત નોંધ તૈયાર કરો. ૧૪
અથવા
- ૨ સાહિત્ય પર આધારિત ફિલ્મોના પ્રશ્નો અને તેના મહત્વના પારિભાષિક શબ્દોની સદૃષ્ટાંત વિશેષતાઓ જણાવો. ૧૪
- ૩ સાહિત્ય પર આધારિત ભારતીય સિનેમાની સિદ્ધિઓ તપાસો. ૧૪
અથવા
- ૩ સાહિત્ય પર આધારિત ગુજરાતી સિનેમાની વિશેષતાઓ જણાવો. ૧૪
- ૪ કથા વસ્તુની દૃષ્ટિએ ‘અભુ મકરાણી’ કૃતિનો આસ્વાદ કરાવો. ૧૪
અથવા
- ૪ ‘મિર્ય મસાલા’ કૃતિને આધારે દિગ્દર્શક કેતન મહેતાનું મૂલ્યાંકન કરો. ૧૪
- ૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ સાત પ્રશ્નોના જવાબ એક વાક્યમાં આપો : ૧૪
- (૧) અમૃત ગંગરની કૃતિનું નામ આપો.
(અ) ફિલ્મ સર્જન પ્રક્રિયા (બ) રૂપાંતર (ક) અભુ મકરાણી (ડ) સાહિત્ય ઔર સિનેમા
- (૨) ફિલ્મ નિર્માણનું કામ કેટલા સ્તરે ચાલે છે, તેના તબક્કાઓ જણાવો.
(અ) ત્રણ (બ) પાંચ (ક) બે (ડ) સાત
- (૩) ગુજરાતી ભાષાની નવલકથા “સરસ્વતીચંદ્ર” સાહિત્ય કૃતિ ઉપર કયા દિગ્દર્શકે “સરસ્વતીચંદ્ર” ફિલ્મનું નિર્માણ કર્યું.
(અ) કેતન મહેતા (બ) કમલ જોશી (ક) અભિજિત વ્યાસ (ડ) ગોવિંદ સરૈયા
- (૪) ‘કંકુ’ ફિલ્મના દિગ્દર્શકનું નામ આપો.
(અ) અભિજિત વ્યાસ (બ) ગોવિંદ સરૈયા (ક) કાંતિ રાઠોડ (ડ) અમૃત ગંગર
- (૫) “ફિલ્મ કલા વિચાર” કૃતિના સર્જકનું નામ આપો.
(અ) ગોવિંદ સરૈયા (બ) ભરત મહેતા (ક) અભિજિત વ્યાસ (ડ) અમૃત ગંગર
- (૬) નીચેના પૈકી અભિજિત વ્યાસની ફિલ્મ સાહિત્ય અંગેની કૃતિનું નામ જણાવો.
(અ) ફિલ્મ સર્જન પ્રક્રિયા (બ) રૂપાંતર (ક) મિર્ય મસાલા (ડ) અભુ મકરાણી
- (૭) ‘અભુ મકરાણી’ કૃતિની નાયિકાનું નામ આપો.
(અ) ઉષા (બ) ગેમી (ક) કાશી (ડ) માયા
- (૮) ‘અભુ મકરાણી’ કૃતિ ઉપરથી બનેલી કેતન મહેતાની ફિલ્મનું નામ આપો.
(અ) કંકુ (બ) મિર્ય મસાલા (ક) કાશીનો દિકરો (ડ) માનવીની ભવાઈ
- (૯) ‘અભુ મકરાણી’ કૃતિના કર્તાનું નામ જણાવો.
- (૧૦) ઈ.સ. ૧૯૮૫માં ચુનિલાલ મડિયાની કઈ વાર્તા ઉપરથી મિર્ય મસાલા ફિલ્મ આવી?
(અ) ઉછીનાં અજવાળાં (બ) ત્રીજો જીવ (ક) કાશીભાભુ (ડ) અભુ મકરાણી
- (૧૧) ફિલ્મ આસ્વાદ શ્રેણી “મિર્ય મસાલા” કૃતિના સંપાદકનું નામ આપો.
- (૧૨) દરવાજો ઉઘાડીને પોતાના જીવતાં દાડિયા મહિલાઓની ઈજ્જતને થાણેદારને હવાલે નહીં કરવાનો દૃઢ નિર્ણય કોણ કરે છે.
(અ) સુબેદાર (બ) મુખી (ક) અભુ મકરાણી (ડ) સોનબાઈ